

Koža

- Latinsky: **Cutis / Derma**
- Plošne najväčším orgánom tela človeka
- Zaberá 12% hmotnosti tela
- Pokrýva povrch tela a vytvára hranicu medzi vonkajším a vnútorným prostredím

- **Funkcie kože:**
 - **Ochranná** – zabraňuje prenikaniu cudzorodých látok a mikroorganizmov (Imunitná funkcia) do tela, chráni telo pred mechanickým a chemickým poškodením + UV žiarením
 - **Termoregulačná** – pomáha udržiavať stálu telesnú teplotu
 - **Zmyslová** – sú v nej uložené mnohé nervové receptory
 - **Zásobná** – je dôležitým zásobným orgánom, v spodnej vrstve kože sa ukladajú tukové zásoby + vitamíny rozpustné v tukoch (D, E, K, A)
 - **Vylučovacia** – podieľa sa na procese vylučovania odpadových látok (v podobe potu)

- **Štruktúra (zloženie) kože** - koža sa skladá z 3 základných častí:
 - **Pokožka (Epiderma):**
 - Najvrchnejšia vrstva kože
 - Skladá sa z 2 častí:
 - **Horná časť** – je tvorená z odumierajúcich buniek, obsahuje bielkovinu **Keratín** (pre vodu je táto bielkovina nepriepustná)
 - **Spodná časť** – je tvorená z neustále sa deliacich buniek, je zložená z buniek **Melanocytov**, ktoré produkujú pigment **Melanín** (chráni pred UV žiarením)
 - **Zamša (Corium):**
 - Je umiestnená pod pokožkou
 - Výbežky zamše vytvárajú **Papilárne línie**, ktoré sú špecifické pre každého jedinca (**Daktyloskopia** – veda zaoberajúca sa otlčkami prstov)
 - Sú v nej uložené **krvné a lymfatické cievy, nervy, korene vlasov a chlpy, potné a mazové žľazy a kožné receptory**
 - **Podkožné väzivo (Tela Subcutanea):**
 - Zabezpečuje tepelnú a mechanickú (chráni organizmus pred nárazmi) izoláciu, predstavuje energetickú zásobáreň organizmu

- **Deriváty kože:**
 - **Vlasy, chlpy, nechty** + niektorý vedci sem zaradzujú aj **kožné (potné a mazové) a mliečne žľazy**

- **Choroby kože:**
 - **Akné** – vzniká pri zvýšenej hormonálnej aktivite zväčšením mazových žliaz a zvýšenou produkciou mazu

- **Albinizmus** – úplné chýbanie kožného pigmentu **melanín**, citlivosť na slnečné žiarenie (rýchle spálenie pokožky)
- **Rakovina kože** – vzniká mutáciou buniek vystavených nadmernému UV žiareniu

